

УДК 327.82(532)

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.54.26>

ВЗАЄМОДІЇ КНР ТА АРАБСЬКИХ МОНАРХІЙ ЗАТОКИ У РАМКАХ ІНІЦІАТИВИ «ЦИФРОВИЙ ШОВКОВИЙ ШЛЯХ»

Наталія Конопка, Тарас Стрихоцький

*Національний університет «Острозька академія»,
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та національної безпеки,
кафедра міжнародних відносин,
вул. Семінарська, 2, 35800, м. Острог, Рівненська область, Україна*

Сучасний світ розвивається швидкими темпами, зокрема в у сфері телекомунікаційних технологій. Події останніх років продемонстрували, що цифровізація стала важливим фактором розвитку міжнародних відносин, а впровадження власних інформаційно-комунікаційних мереж є одним із ключових питань порядку денного провідних держав світу. Наукова стаття присвячена аналізу взаємодії КНР та арабських монархій Затоки у межах ініціативи «Цифровий Шовковий Шлях» (Digital Silk Road, DSR). На основі розгляду широкого кола джерел – праць дослідників, аналітичних матеріалів, офіційних документів – простежено специфіку розвитку ініціативи, концепцію якого вперше було проголошено в 2015 році під назвою «Інформаційний Шовковий Шлях».

Звернено увагу на трансформацію розуміння «Цифрового Шовкового Шляху» керівництвом КНР і основні сфери діяльності китайських компаній у рамках цієї ініціативи: інфраструктуру, бізнес, політику. Автори аналізують і виокремлюють потенційні загрози від співпраці у кожній із зазначених сфер. Відзначено, що основою співпраці між КНР і арабськими монархіями Затоки у сфері комунікаційних технологій є прокладання підводних кабелів. Автори розглядають й інші аспекти взаємодії міжнародних акторів: надання доступу арабським державам до китайської системи навігації BeiDou, розбудову 5G-інфраструктури. Зазначається, що співробітництво КНР і держав Затоки має взаємний інтерес. Одною з основних цілей КНР є закріплення позицій як високотехнологічної держави і поширення свого впливу на ринки зарубіжних країн. Своєю чергою, арабські монархії Затоки прагнуть посилити свої держави за рахунок цифрових технологій. Наголошується, що США і ЄС теж здійснюють кроки щодо нарощення співпраці з арабськими монархіями Затоки в технологічному плані, що впливатиме на розвиток відносин з КНР і з державами регіону, зокрема.

Автори роблять висновки, що «Цифровий Шовковий Шлях» є узагальненим терміном під яким варто розуміти проєкти держав і приватних телекомунікаційних компаній КНР за кордоном. Реалізація цієї концепції уможливує здобуття Китаєм певних безпекових та економічних переваг. Водночас, на основі аналізу всього комплексу досліджуваної наукової проблеми, автори прогнозують, що зі збільшенням активності США і ЄС в регіоні посиляться конкуренція між китайськими і західними компаніями, але не спричинить повну відмову арабських монархій Затоки від продукції КНР.

Ключові слова: КНР, арабські монархії Затоки, «Цифровий Шовковий Шлях», телекомунікаційні технології, безпека.

Актуальність дослідження. Пандемія COVID-19 показала всю важливість цифрового світу для людства. Завдяки мережі Інтернет, високорозвинені держави зберегли значну частину власних економік і зуміли організувати безпрецедентні за розмахом заходи безпеки. Водночас, цифровий світ вкрай залежний від фізичних перемикачів, супутників, кабелів, котрими рухаються інформаційні потоки. Контроль над цими потоками у динамічному регіоні Затоки становить значний інтерес для великих держав на фоні розширення протистояння між КНР та США.

Метою статті є дослідження співпраці КНР та арабських монархій Затоки в рамках китайської ініціативи «Цифровий Шовковий Шлях» (Digital Silk Road), що покликана розширити присутність державних та приватних компаній поза межами Китаю.

Джерельна база. Сучасним відносинам КНР та арабських монархій регіону Затоки приділяється недостатньо уваги в українській науці. Українські науковці часто фокусуються на аналізі зовнішньої політики КНР, або на вивченні зовнішньополітичних векторів держав регіону Близького Сходу. Серед українських наукових інституцій варто виділити дослідження «Асоціації українсько-китайського співробітництва» (АУКС), у якому подано дефініцію ініціативи, визначено її основні цілі та аспекти [1]. Наукова розвідка Дж. Ченга (Jing Cheng) та Дж. Зенга (Jinghan Zeng) присвячена аналізу змістового та практичного наповнення концепції «Цифрового Шовкового Шляху» [6]. Своєю чергою, Б. Деккер, М. Окано-Хейманс та Е. Сійі Жанг (Brigitte Dekker, Maaike Okano-Heijmans, Eric Siyi Zhang) у своєму дослідженні окреслюють основні сфери міжнародної співпраці в рамках ініціативи [7]. Дослідження Д. Алуфа (Dale Aluf) присвячене аналізу економічного, безпекового та політичного вимірів взаємовідносин між КНР та арабськими монархіями Затоки [1]. Ш. Горман (Sean Gorman) та С. Сіддікі (Sabena Siddiqui) фокусуються на перевагах і недоліках китайсько-арабського співробітництва, зокрема щодо використання системи геолокації BeiDou [8; 15]. С. Зінсер (Sophie Zinser) та Дж. Калабрезе (John Calabrese) [20; 4] вивчають фактори зближення між КНР та арабськими монархіями Затоки у сфері комунікаційних технологій, насамперед у сфері 5G. Е. Чак (Andrew Chack) акцентує увагу дослідження на можливості застосування сучасних китайських телекомунікаційних технологій задля посилення державного, зокрема внутрішнього контролю у державах Затоки [5].

Вперше концепцію «Цифрового Шовкового Шляху» було проголошено у 2015 році як «Інформаційний Шовковий Шлях» у документі «Візія та дії щодо спільного будівництва економічного поясу Шовкового шляху та морського Шовкового шляху 21 століття» (Vision and Actions on Jointly Building Silk Road Economic Belt and 21st-Century Maritime Silk Road). Керівництво КНР визначало основну мету проєкту – прокладання трансконтинентальних, підводних оптичних кабелів, інших магістральних мереж зв'язку, зокрема розбудову та покращення якості просторових (спутникових) інформаційних каналів для розширення обміну інформацією та співпраці [18]. «Цифровий Шовковий Шлях» називають третім глобальним маршрутом, поряд з економічним та морським шовковими шляхами. За оцінками аналітиків АУКС вже до 2018 року інвестиції в «Цифровий Шовковий Шлях» досягли \$79 млрд. Окрім того, реалізація цієї ініціативи пов'язана із програмами «Зроблено в Китаї – 2025» і «Китайський стандарт – 2035», і спрямована на розширення можливостей Пекіна в області виробництва й технологічних інновацій [1].

Д. Чженг та Д. Зенг у статті «Цифровий Шовковий Шлях», як слоган, а не велика стратегія», наголошують на тому, що створення концепту «Інформаційного Цифрового Шляху», що передбачав лише прокладання оптичних кабелів та розширення мереж супутникового зв'язку було лише першою із багатьох версій наративу про «Цифровий Шовковий Шлях». Науковці розглядають ініціативу як добре продуману стратегію, створену не лише для експорту китайських цифрових товарів та послуг, але й, що більш важливо, для реконфігурації цифрових стандартів у бік від вільних, демократичних цінностей і просування альтернативної моделі цифрового управління – «цифрового авторитаризму», що свідчить про довгостроковий план Китаю домінувати в цифровому просторі. Дослідники вважають, що такі китайські телекомунікаційні та цифрові компанії, як: China Mobile, China Telecom і China Unicom, меншою часткою Alibaba і Tencent першими долучилися до розбудови базової комунікаційної інфраструктури [6, р. 7]. Автори виділяють чотири ключові дати,

які відображають трансформацію концепції «Цифрового Шовкового Шляху» керівництвом КНР. Зокрема, вже за декілька місяців після проголошення «Інформаційного Шовкового Шляху» (2015 р.), Адміністрація кіберпростору КНР (національний інтернет-регулятор) у власній документації почала вживати терміни «Онлайн/Кібер/Цифровий Шовковий Шлях» для позначення проєктів, що стосувалися цифровізації та кіберпростору. Більш широка інтерпретація дала поштовх прилучитися до ініціативи таких приватних цифрових гравців як: Alibaba, Tencent, Xiaomi і Baidu. Водночас, у 2016 році, під час затвердження 13-го п'ятирічного плану, Державна Рада КНР визначила «Онлайн/Кібер/Шовковий Шлях» як групу проєктів із прокладання оптоволоконних кабелів. У 2017 році на першому Форумі «Поясу і Шляху», під «Цифровим Шовковим Шляхом» китайське керівництво розуміло запровадження проєктів у сфері інновацій та передових технологій. Лише починаючи із 2018–2019 рр., як стверджують Дж. Чженг та Дж. Зенг, концепція «Цифровий Шовковий Шлях» отримала сьгоднішнє трактування – об'єднала проєкти для розбудови цифрової економіки, штучного інтелекту, нанотехнології, квантові обчислення, створення баз даних, хмарні обчислення і розумні міста. Окрім того, залучила більш широке коло урядових інституцій, що охоплювало різні сфери життя суспільства [6, р. 8–9].

На думку Б. Деккер, М. Окано-Хейманса та Е. Сійі Жанга (Академія Клінгендаль, Нідерланди) «Цифровий Шовковий Шлях» є стратегією китайської влади щодо перетворення КНР на високотехнологічну державу. Адже вихід китайських компаній на ринки держав Азії, Африки та Латинської Америки дозволить КНР впливати на майбутній технологічний розвиток цих регіонів. Аналітики визначають три основні сфери діяльності китайських компаній у рамках «Цифрового Шовкового Шляху»:

– Інфраструктура. Китайські компанії та уряд активно долучаються до інфраструктурних проєктів. Зокрема, компанії Huawei та ZTE є світовими лідерами у прокладанні інтернет-кабелів, побудові дата-центрів, 5G-комунікації та смарт-міст. Водночас, китайський уряд активно пропонує долучитися до китайського аналога глобальних навігаційних систем GPS, Galileo, ГЛОНАСС – БейДоу (BeiDou) та запускає супутники для інших держав.

– Бізнес. Починаючи із 2015 року, китайські компанії Alibaba, Tencent, Baidu та інші активно заходять на ринки держав та співпрацюють із місцевими бізнесами, зокрема через надання їм майданчиків на своїх платформах.

– Політика. Завдяки поширенню власних стандартів комунікаційних системи, Китай у майбутньому зможе впливати на політику держав-членів «Цифрового Шовкового Шляху». Зокрема Закон про національну розвідку Китаю, прийнятий у 2017 році, визначає, що «організації та громадяни зобов'язані підтримувати, сприяти та співпрацювати з органами розвідки» [7].

Основою співпраці між КНР та арабськими монархіями Затоки у сфері комунікаційних технологій залишається прокладання підводних кабелів. На думку Дейла Алуфа з Атлантичної Ради, саме підводні кабелі є «хребтом» мережі інтернет. Арабські монархії Затоки активно цифровізують власні економіки, тож вкрай зацікавлені у нових лініях зв'язку, адже навантаження на існуючі мережі лише зростає. Важливим чинником, який вплинув на регіональну і світову цифровізацію стала пандемія COVID-19. Крім цього, держави намагаються диверсифікувати власні мережі після шпигунського скандалу, пов'язаного із Едвардом Сноуденом. З іншого боку, Д. Алуф також зазначає, що наявність мережі підводних кабелів дає значні переваги КНР. Зростання зацікавленості Китаю у близько-східному регіоні лише сприятиме активізації розвідувальної діяльності КНР, і саме підводні кабелі є надійним джерелом комерційної, політичної та розвідувальної інформації,

а також дають можливість встановити зв'язок із віддаленими китайськими (військовими) базами.

У регіоні Суецький канал – Червоне море – Баб-ель-Мандебська протока проходить близько 30% світового інформаційного трафіку. Д. Алуф вважає, що підводний кабель PEACE (2022) між Пакистаном та Францією (проходить через Джибуті, де дислокується єдина закордонна база армії КНР), є ключовим для усього «Цифрового Шовкового Шляху». Це єдиний підводний кабель, який проектувався та встановлювався виключно китайськими компаніями, і є їхньою власністю. Окрім кабелю PEACE, компанії China Telecom, China Unicom, China Mobile брали участь у проектуванні та прокладанні таких міжнародних підводних кабелів у регіоні Затоки, як: Sea-Me-We5 (2016 р., Джибуті, Єгипет, Оман, КСА, Туреччина, ОАЕ, Ємен), Asia-Africa-Europe-1 (AAE-1, 2017 р., Ємен, Джибуті, Єгипет, Катар, КСА, Оман, ОАЕ), 2Africa (2023 р., Бахрейн, Джибуті, Єгипет, Ірак, Оман, Катар, КСА, Судан, ОАЕ). Крім цього, компанія Huawei у 2017 році проклала кабель Gulf2Africa (G2A) між Оманом та Сомалілендом. Планувалося, що на 2025 р. буде прокладено кабель Sea-Me-We6, який охопить Джибуті (м. Джибуті), Єгипет (порт Саїд й Рас-Гаріб) та КСА (порт Янбу) [1, р.3]. Однак, саме через втручання США China Mobile та China Telecom були змушені відмовитися від участі у цьому проєкті [12].

Іншим важливим аспектом співпраці є надання арабським монархіям Затоки доступу до вже згаданої вище китайської системи навігації BeiDou. Робота над спільними проєктами щодо використання навігаційної системи відбувається у рамках Китайсько-арабського форуму співробітництва (останній відбувся у жовтні 2023 р.). За словами Ван Чжаоя, голови Комітету супутникової навігації Китаю, система BeiDou активно застосовується у транспорті, сільському господарстві, геодезії та картографуванні, попередженні та подоланні наслідків стихійних лих тощо у понад 90 країнах. Зокрема, станом на 2019 р. вісім супутників цієї системи навігації використовувалися державами арабського світу [19].

Планується, що BeiDou буде перевершувати за кількістю супутників (на сьогодні система має 56 супутників на орбіті Землі) систему GPS, а також системи навігації ГЛОНАСС і Galileo. За оцінками експертів, її розгортання обійшлося Китаю в 10 млрд. дол. США [1]. У січні 2023 року Національна консультативна рада з космічного позиціонування, навігації та синхронізації (National Space-Based Positioning, Navigation and Timing Advisory Board, PNTAB) попередила, що можливості GPS зараз значно поступаються можливостям китайської BeiDou, і закликала США відновити лідерство протягом наступного десятиліття. На думку Шона Гормана основне занепокоєння США полягає в тому, що потіснивши позиції GPS – домінуючої глобальної служби супутникової навігації, BeiDou послабить політичний і економічний вплив США у ключових регіонах світу. Встановлення домінування власної GNSS зміцнить вплив Китаю на глобальну інфраструктуру, створить нові та посилить існуючі залежності від китайських технологій, інфраструктури, послуг і дипломатії в різних регіонах. У міру того як інтегровані з BeiDou технології все більше впроваджуються в інфраструктуру та економіку країн, вплив Китаю зростатиме за рахунок послаблення позицій США. У майбутніх дипломатичних, торгових чи військових суперечках ці країни стануть потенційними об'єктами шантажу. Китай може погрожувати припиненням доступу до цієї життєво важливої послуги, що матиме значний вплив на можливості супутникової навігації країн, особливо якщо вони не використовують альтернативну інфраструктуру.

Водночас, використання китайської системи супутникової навігації BeiDou у регіоні підвищує ризики, що КНР може використовувати її як платформу для шпигунства та інших зловмисних дій у цих країнах. Хоча сама супутникова система навряд чи буде

застосовуватися таким чином, існує потенційний ризик із приймачами та іншим обладнанням китайського виробництва. Ключовою частиною BeiDou є встановлення наземних станцій моніторингу та базових станцій безперервної дії, що виготовляються та постачаються Китаєм. Згідно зі звітом Belfer Center, 11 країн на південь від Сахари вже отримали такі станції, тоді як інші чотири країни (Саудівська Аравія, Пакистан, Індонезія та М'янма) дозволили встановлення. Ці наземні системи та взаємопов'язані китайські GNSS-приймачі теоретично можуть містити бекдори, провадити зловмисну діяльність таку як: шпигунство, стеження, викрадення даних, втручання у роботу мереж та інші кібернетичні дії в інтересах КНР [8].

С. Сіддікі відзначає можливі ризики участі арабських держав у «Поясі та Шляху» та використання китайської навігаційної системи. На думку дослідниці існують чотири потенційні загрози для арабських держав від використання технологій «Цифрового Шовкового Шляху» та BeiDou зокрема. По-перше, мережа підводних кабелів та система навігації можуть бути використані для стеження та збору розвідувальної інформації. По-друге, активне застосування інформаційних технологій дає КНР значний вплив на регіональних акторів у регіоні. Маючи лише економічну присутність, Пекін на сьогодні є одним із найбільш впливових регіональних гравців. Третім ризиком, є залежність арабських держав від китайських технологій. По-четверте, «Цифровий Шовковий Шлях» та BeiDou можуть ще більше ускладнити відносини між США та КНР, у центрі яких економічне та технологічне протистояння, адже чимало проєктів мають дуальну природу. Таким чином, арабські монархії ризикують опинитися посеред конфлікту двох великих держав [15].

Софі Зінсер із Chatham House вважає розбудову мережі комунікацій, зокрема 5G-інфраструктури, як основну сферу співпраці китайських телекомунікаційних компаній та монархій Затоки. Авторка відзначає безрезультатність американської політики, спрямованої на відмову від використання китайських телекомунікаційних технологій у регіоні. Зокрема, на її думку, хоча арабські монархії Затоки мають значну військову та дипломатичну присутність США на власній території, ці держави залежать від КНР економічно, адже виходять на китайський ринок збуту. Авторка вважає, що протягом останніх років можна простежити низку факторів, які свідчать про тіснішу співпрацю між КНР та арабськими монархіями Затоки у сфері комунікаційних технологій. Зокрема, пандемія COVID-19 призвела до суттєвого зростання інтернет-трафіку, та, відповідно, більшого навантаження на мережі. Своєю чергою, це спонукало керівництво арабських монархій Затоки все більше розбудовувати власні мережі та співпрацювати із китайськими компаніями, які пропонували телекомунікаційну продукцію за доступними цінами. Іншим фактором, стала реалізація стратегій «Vision», що покликані перетворити нафтозалежні економіки арабських монархій Затоки на сучасні, орієнтовані на сферу послуг. Насамкінець, проведення мегаподій, як-от Чемпіонату світу з футболу 2022, також потребував розвинутої мережевої інфраструктури, яку надали китайські телекомунікаційні компанії [20].

Д. Калабресе (Middle East Institute, США) стверджує, що впровадження 5G технологій забезпечить швидший потік даних, і, відповідно, суттєво впливатиме на пересічних користувачів та бізнес. 5G сприятиме поширенню смарт-міст, інтернету речей тощо та дозволить арабським монархіям Затоки протягом десяти років отримати дохід у сумі 273 млрд дол. США [4]. Варто відзначити, що згідно даних до 2025 року арабські держави РСАДЗ дещо випереджатимуть середньосвітовий показник: 16% абонентів будуть користуватися 5G (5G у відсотках від загальної кількості мобільних підключень), порівняно з 15% у світі [10]. 5G технології активно впроваджують ОАЕ, Катар, КСА, Кувейт, Бахрейн, які продовжують розбудовувати власну інфраструктуру необхідну для розгортання комерційних

послуг 5G на технічних площадках Huawei, Alibaba та ін. Ще у 2020 р. дві держави регіону Затоки – ОАЕ та КСА підписали з КНР Меморандуми про взаєморозуміння (MoUs) щодо співробітництва у рамках «Цифрового Шовкового Шляху». Результатом чого стало залучення компанії Alibaba до роботи розумного міста NEOM у КСА, а Huawei проклав мережу 5G в ОАЕ [13, р. 2].

Держави Затоки теж переслідують власні інтереси щодо посилення співробітництва у сфері цифрових технологій з КНР. На думку Ендрю Чака із Джорджтаунського університету, керівництво ОАЕ та КСА бачать у цифрових технологіях можливість трансформувати власні держави та зробити їх більш ефективними. Якщо раніше американська модель політичної та економічної лібералізації вважалася обов'язковою для всіх держав, то сьогодні КНР активно пропонує модель авторитарної держави з однопартійною політичною системою, де економічний ріст не супроводжується політичною чи економічною лібералізацією. А. Чак стверджує, що китайські інноваційні компанії, як-от Huawei, Alibaba, Hikvision забезпечують КСА та ОАЕ різноманітним телекомунікаційним обладнанням в тому числі і для стеження за громадянами. Саме китайські компанії допомагають реалізувати в ОАЕ ініціативу «Поліція без поліцейських», що має на меті перетворити Дубай на найбезпечніше місто у світі за допомогою програм стеження та моніторингу. Система може ідентифікувати будь-кого, хто проходить повз одну з десяти тисяч камер (імовірно виробництва Hikvision або Dahua), порівнюючи зображення із різних баз даних. Автор стверджує, що Пекін має намір підтримувати авторитарні режими та надавати їм можливість придушувати інакомислення за допомогою моніторингу населення. За даними науковця, у Китаї відбувся триденний «Семінар для вищого медіа-персоналу в арабських країнах» та Ляньюньганський форум, який щорічно приймає представників близько 40 країн для проведення тренінгів, обміну інформацією та промоції китайських технологій безпеки [5].

Водночас, варто зауважити, що просуванню китайських інформаційно-комунікаційних технологій та проєктів перешкоджають США та ЄС. Сполучені Штати Америки є основним партнером космічного агентства ОАЕ. Boeing, Northrop Grumman та Lockheed Martin виробляють супутники та навчають еміратських інженерів [9]. Lockheed Martin створила окремі виробничі потужності для виготовлення телекомунікаційних супутників у рамках співпраці з арабською супутниковою системою Arabsat, у якій частки мають усі члени Ліги Арабських Держав [16]. Варто наголосити на тому, що тісні зв'язки із США обмежили участь ОАЕ у китайській космічній програмі «Chang'e 7» через заборону експортувати передові американські технології до КНР [17].

Європейський Союз також налаштований збільшити присутність власних технологічних компаній у регіоні Затоки. У травні 2022 р. Високий представник ЄС із закордонних справ та політики безпеки і Європейська комісія ухвалили Спільне комюніке «Стратегічне партнерство з країнами Затоки», в якому, зокрема, розглядаються шляхи поглиблення співпраці у сфері космічної навігації. Автори документу відзначають потенціал європейської системи навігації Galileo для аеропортів арабських монархій Затоки. Крім цього, відзначається потенціал спільного використання даних спостереження Землі, наданих системою Copernicus, у таких сферах як моніторинг забруднення навколишнього середовища та викидів парникових газів. Окрім космічної навігації, зазначається, що через стратегію «Global Gateway» ЄС підтримуватиме розгортання цифрових мереж та інфраструктури у недостатньо забезпечених регіонах світу, забезпечуючи їхню безпеку, стійкість і надійність. ЄС підтримуватиме розширення безпечного міжнародного зв'язку, зокрема між Європою та Затокою [11, р. 4].

Висновки. Можна підсумувати, що «Цифровий Шовковий Шлях» – це узагальнюючий термін для проєктів приватних та державних телекомунікаційних компаній КНР закордоном. Він включає проєкти, пов’язані із телекомунікаційними інфраструктурою, бізнесом та політикою. Зокрема, у взаємодіях між КНР та монархіями Затоки у сфері інфраструктури найбільш важливими є прокладання підводних інтернет-кабелів, підключення держав до системи BeiDou та прокладання регіональної мережі 5G. КНР зацікавлена в економічному боці проєктів, а також у поширенні власних стандартів комунікаційних систем. Разом із тим, будівництво відповідної інфраструктури закордоном несе певні безпекові переваги для КНР. У політичному вимірі телекомунікаційне обладнання, передане Китаєм, може бути використаним для стеження за населенням та утримання влади авторитарними режимами. Можна зробити прогноз, що у зв’язку із зростанням активності ЄС та США у регіоні Затоки, зросте конкуренція між китайськими та західними компаніями і кількість телекомунікаційних проєктів в рамках «Цифрового Шовкового Шляху» зменшиться. Однак, арабські монархії Затоки не відмовляться повністю від продукції КНР у зв’язку із бажанням диверсифікації телекомунікаційних технологій. Перспективи майбутніх досліджень полягають у подальшому відстеженні динаміки співпраці між КНР та арабськими монархіями Затоки у рамках ініціативи «Цифровий Шовковий Шлях» на тлі посилення регіональних позицій ЄС, а також поглиблення американо-китайського технологічного та економічного протистояння.

Список використаної літератури

1. Китай завершив формування своєї системи супутникової навігації Beidou. *System Solution*. URL: <https://systemnet.com.ua/kitaj-zavershiv-formuvannya-svoyei-sistemi-suputnikovoi-navigacii-beidou/>
2. Яка роль проєкту «цифровий шовковий шлях»? Асоціація українсько-китайського співробітництва. URL: <https://aucc.org.ua/jaka-rol-proektu-cifrovij-shovkovij-shljah/>
3. Aluf Dale. China’s subsea cable power play in the Middle East and North Africa. *Atlantic Council*. May 2023. 14 p. URL: https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2023/05/ChinasGrowingInfluence_052423-1.pdf
4. Calabrese John. The Huawei Wars and the 5G Revolution in the Gulf. *Middle East Institute*. July 30, 2019. URL: <https://www.mei.edu/publications/huawei-wars-and-5g-revolution-gulf>
5. Chack Andrew. Analyzing the Entrenchment of Beijing’s Digital Influence in Saudi Arabia and the United Arab Emirates. *Georgetown Security Studies Review*. April 14, 2023. URL: <https://georgetownsecuritystudiesreview.org/2023/04/14/analyzing-the-entrenchment-of-beijings-digital-influence-in-saudi-arabia-and-the-united-arab-emirates/>
6. Chenga Jing, Zeng Jinghan. «Digital Silk Road» as a Slogan Instead of a Grand Strategy. *Journal of contemporary China*. 16 p. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/10670564.2023.2222269?needAccess=true>
7. Dekker Brigitte, Okano-Heijmans Maaike, Zhang Eric Siyi. Unpacking China’s Digital Silk Road. July 2020. 17 p. URL: https://www.clingendael.org/sites/default/files/2020-07/Report_Digital_Silk_Road_July_2020.pdf
8. Gorman Sean. America is losing its GPS dominance to China’s BeiDou satnav. *SpaceNews*. April 8, 2024. URL: <https://spacenews.com/america-losing-gps-dominance-china-beidou-satnav/>
9. Harebottle Adrienne. UAE Space Agency Calls its Ambition ‘Limitless’. *Via Satellite*. URL: <https://interactive.satellitetoday.com/uae-space-agency-calls-its-ambition-limitless/>
10. Iacopino Pablo, Robinson James, Meloan Mike. 5G in MENA: GCC operators set for global leadership. 40 p.

11. Joint Communication to the European Parliament and the Council a Strategic Partnership with the Gulf. Brussels. 18.5.2022. 18 p.
12. Lipscombe Paul. Two Chinese operators withdraw from Sea-Me-We 6 subsea cable project as tensions with US grow. *Datacenter Dynamics*. 2023. URL: <https://www.datacenterdynamics.com/en/news/two-chinese-operators-withdraw-from-sea-me-we-6-subsea-cable-project-as-tensions-with-us-grow/>
13. Maria. China's Digital Silk Road: Outlines and Implications for Europe. Brief. February 2024. 4 p.
14. National Cybersecurity Strategy Implementation Plan. The White House. 2024. URL: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2024/05/National-Cybersecurity-Strategy-Implementation-Plan-Version-2.pdf?source=email>
15. Siddiqui Sabena. China's 'Belt and Road' push brings risks, rewards to Mideast. China's digital and satellite advances offer new regional opportunities and challenges for the United States in countering Beijing's economic influence in the region. *Al-Monitor*. July 6, 2020. https://www.al-monitor.com/originals/2020/07/china-mideast-gcc-beidou-gps-digital-silk-road-belt-road.html?token=eyJlbWFpbCI6InQuc3RyeWtob3Rza3lpQGdtYWlsLmNvbSIsIm5pZCI6IjI2NjlxIn0%3D&utm_medium=email&utm_campaign=Ungrouped%20transactional%20email&utm_content=Ungrouped%20transactional%20email+ID_ad65c2d7-10f7-11ef-895e-63e0782fee7e&utm_source=campmgr&utm_term=Access%20Article
16. Strategic scheduling for satellite production. *GE Johnson*. URL: <https://gejohnson.com/project/lockheed-martin-arabstat/>
17. US tech rules bar UAE moon rover from China's Chang'e 7 mission: source. *South China Morning Post*. 2023. URL: <https://www.scmp.com/news/china/science/article/3214396/us-tech-rules-bar-uae-moon-rover-chinas-change-7-mission-sources>
18. Vision and Actions on Jointly Building Silk Road Economic Belt and 21st-Century Maritime Silk Road. March 2015. URL: https://www.fmprc.gov.cn/eng/topics_665678/2015zt/xjpcxbayzlt2015nnh/201503/t20150328_705553.html
19. Xia Chen. 8 Beidou satellites provide service to Arabic countries. *China.Org.Cn*. April 8, 2019. URL: http://www.china.org.cn/business/2019-04/08/content_74657948.htm
20. Zinser Sophie. China's Digital Silk Road Grows With 5G in the Middle East. *The Diplomat*. 2020. URL: <https://thediplomat.com/2020/12/chinas-digital-silk-road-grows-with-5g-in-the-middle-east/>

INTERACTIONS BETWEEN THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA AND THE ARAB MONARCHIES OF THE GULF WITHIN THE FRAMEWORK OF THE "DIGITAL SILK ROAD INITIATIVE"

Nataliia Konopka, Taras Strykhotskyi

*National University of "Ostroh Academy", Educational and Scientific Institute
of International Relations and National Security, Department of International Relations,
Seminarska str., 2, 35800, Ostroh, Rivne region, Ukraine*

The modern world is rapidly evolving, particularly in the field of telecommunication technologies. Recent years have demonstrated that digitalization has become a crucial factor in international relations, and establishing information and communication networks is one of the paramount issues on the agenda of the great powers. This scientific article delves into the interactions between the People's Republic of China and the Arab monarchies of the Gulf within the framework of the 'Digital Silk Road' (DSR) initiative. The authors trace the evolution of DSR since its inception in 2015 as the 'Information Silk Road'.

Their investigation is grounded in diverse sources, including the works of researchers, analytical materials, and official documents.

The paper draws attention to the evolution of understanding of DSR by the leadership of the People's Republic of China. It brings to light the main areas of activity of Chinese companies within the framework of the Initiative: infrastructure, business, and politics. The authors analyze and identify potential threats to cooperation in each area. They claim that underwater cables are the bedrock of collaboration between the People's Republic of China and the Arab monarchies of the Gulf in the field of telecommunications. Besides underwater cables, there are other aspects of the interactions, such as providing Gulf monarchies with access to the Chinese navigation system BeiDou and the development of 5G infrastructure. It is noted that both sides have a deep mutual interest in cooperation. In the case of the PRC, it seeks to consolidate its position as a high-tech power and expand its impact on the international markets. In turn, the Gulf monarchies seek to strengthen themselves using digital technologies. It is emphasized that the USA and the EU also aim to increase cooperation with the Gulf in terms of technology, which may affect the regional stance of the PRC.

The authors conclude that the 'Digital Silk Road' is a comprehensive term that encompasses international projects of public and private telecommunication companies of the People's Republic of China. The implementation of this concept allows China to gain certain security and economic advantages. However, the authors predict that with the increasing activity of the USA and the EU in the Gulf, the competition between Chinese and Western companies will escalate. Still, despite more active competition, the Chinese companies will remain in the region.

Key words: China, Arab monarchies of the Gulf, 'Digital Silk Road', telecommunication technologies, security.